

Český král v 15. století málem založil Evropskou unii

- Tak co, už máš téma na diplomku?
- Jo, já mám „Evropský projekt českého krále Jiřího z Poděbrad“, už to mám rozdělané.
- Fakt? To to budeš natahovat jak žvýkačku, ne, vždyť o jednom nápadu z 15. století dost těžko napíšeš tolik stránek!
- No ale to nebyl jenom nápad. To už byl opravdu rozjetý projekt.
- (*smích*) Moc daleko ale nedojeli.
- Ne, ne, to se nedá jenom takhle odbýt. Já vím, když se o tom děcka učí na gymplu, tak to působí tak, že český král někde jednou řek' něco jako „kdybychom tak měli něco jako Evropskou unii...“. Jenže ve skutečnosti to měl velmi dobře promyšleno. Pracovali pro něho odborníci, třeba francouzský ekonom Antonio Marini nebo německý právník Martin Mair, kteří mu radili s tím, jak by organizace evropských států měla vypadat. Počítalo se například i s vytvořením mezinárodního soudního dvora. A ani to nebyl nějaký izolovaný výkřik do tmy, návrhy měly ohlas např. u francouzského krále Ludvíka XI. V tehdejší době hrozilo Evropě velké nebezpečí ze strany Osmanské říše a bylo moc důležité, aby evropské země aspoň neválčily mezi sebou.
- No a když to teda nebyl jenom projev někde, co to přesně bylo?
- Smlouva. Jmenovala se Charta všeobecné mírové organizace a je až neuvěřitelné, kolik podobných rysů měla se Smlouvou o Evropském společenství. Třeba předpokládala vznik rady hlav států, v jednom článku dokonce vlastní měnu a v jiném regulaci cen potravin.
- To mě podrž, Brusel v 15. století.
- Brusel ne, stálé sídlo není v té smlouvě určeno, ale prvních pět zasedání se mělo konat v Basileji a pak se jen zmiňuje nespecifikované město ve Francii a v Itálii.
- A proč to teda pak zkrachovalo?
- Asi na to bylo příliš brzo. Jiří z Poděbrad byl husita a nový papež, který tehdy nastoupil, chtěl, aby jednotné bylo především křesťanství. To, že chce kacířský král jednotnou Evropu, bral jako snahu Čechů vyhnout se návratu ke katolictví.
- Pořád je to ještě 100 let před třicetiletou válkou. Hm, zajímavé. O těchhle věcech jsem teda ale fakt nikde neslyšel.
- Minulý víkend byla v Poděbradech konference k 550. výročí té smlouvy, a i když už jsem o tom leccos četl, některé detaily jsem taky slyšel poprvé.
- A co že tě to téma najednou tak chytlo? Čekal bych třeba, že budeš dělat nějaké francouzské téma, máš k historii francouzštinu a byl jsi tam na Erasmu...
- (*skočí mu do řeči*) ... to už bylo taky kvůli diplomce.
- Aha, tak to jsem nevěděl, že to souvisí.
- Jasně, že to souvisí – kde žiješ?
- (*smích*) No... v Evropě.
- Tak vidíš.